

BESLUT "NATURRESERVAT VALLA MOSSE": 1996-09-30
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT VALLA MOSSE"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT VALLA MOSSE"

*****

LÄNSSTYRELSEN I DALARNA
Miljövårdsenheten

BESLUT: 1996-09-30
DNR: 231-6002-96 (2083)

BILDANDET AV NATURRESERVATET VALLA MOSSES DOMÄNRESERVAT I
HEDEMORA KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning: Valla mosses domänreservat
Objektnummer:
Kommun: Hedemora
Registerområde: Husby socken
Lägesbeskrivning: Ca 8 km norr om Horndal
Ekonomiska kartan 12G 8f-g, 12G 9f-g
Gräns: Reservatets gräns är markerad med
punktstreckad linje på bifogad
karta, bilaga 2
Fastigheter: Born 1:6
Markägare: AssiDomän AB
Area: 91 ha
Därav landarea: 90 ha
Naturtyper: Myr 75 ha.
Barrskog 15 ha.
Vatten 1 ha
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

BESKRIVNING AV RESERVATET

Valla mosse är beläget i Hedemora kommun mellan Stjärnsund och Horndal, ca 20 km nordost om Hedemora.

Området utgörs av en myr som via gungflyn övergår i de två sjöarna Öster- och Västersjön. De centrala delarna upptas av ett stort lösbotten/mjukmattekärr som övergår mot fastmattekärr mot sidorna. Myren omges av låglänta, barrskogsbeklädda skogsholmar med bårder av lövträd. Med undantag för skogsholmarna och några martallar vid Västersjön är myren helt öppen. Området har ett högt fågelvärde med talrika vadare.

ÄRENDETS BEREDNING

Området avsattes 1987 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Valla mosse hör till de områden länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och AssiDomän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i landet. Valla mosse är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan AssiDomän och efter samråd med Hedemora kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Statens naturvårdsverk har tillstyrkt reservatsbildningen.

Hedemora kommun har påpekat att det vore önskvärt att utvidga reservatet till att omfatta även Aspholmen.

AssiDomän har påpekat att mink bör få jagas i reservatet. Länsstyrelsen har tillmötesgått AssiDomäns synpunkter genom att tillåta minkjakt i reservatet.

GRUND FÖR BESLUTET

Valla mosse är ett värdefullt myrområde med höga naturvärden. Det har på grund av sin orördhet och betydelse för fågellivet varit skyddad som domänreservat och anses så värdefullt att det bör ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Valla mosse har ett stort orört myrplan med sjökontakt. Den är ovanlig för trakten både vad gäller storlek och utformning. Myren har ett stort fågelvärde med hög täthet av vadare. Skogsholmarna är viktiga för myren som helhet.

Området är värdefullt som framtida referensområde för forskning inom botanik, zoologi och ekologi.

LÄNSSTYRELSEN BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats med innerkanten av punktstreckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar läns-

styrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda ett värdefullt myrområde med dess flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETER INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

- 1 borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna,
- 2 anlägga mark- eller luftledning,
- 3 inplantera för området främmande växt- eller djurart,
- 4 skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och vedsvampar,
- 5 framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall gälla vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t.ex. järnhäst eller fyrhjuling,
- 6 skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
- 7 avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
- 8 uppföra ny byggnad eller anläggning,
- 9 jäga annat än älg, rådjur, hare, räv och mink.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- 10 sprida ut kalk i vatten eller på land.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna A4 och A6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog

i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet, skall frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

- 1 göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
- 2 skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar och vedsvampar,
- 3 elda,
- 4 fånga eller insamla ryggradslösa djur,
- 5 inplantera för området främmande växt- eller djurart,
- 6 framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet,
- 7 störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
- 8 medföra okopplad hund.

D FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.
- 2 Naturvårdsförvaltaren skall vara länsstyrelsen i Kopparbergs län.

ÖVRIGT

Detta beslut träder i kraft den 25 november 1996 eller, i det fall beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet

deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Ann-Christine Dåderman, Peter Hultqvist, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Elisabeth Linden Brandt, Bengt Nylund, Lennart Sacredeus, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleant var Gunnar Barke, Lars-Ove Hagberg och Sally Skog.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, rättsenhetschef Inger Eriksson, miljövardsdirektör Stig Åke Svenson, och ekolog Susanne Peterson, den sistnämnde föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Peterson

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar, blankett 2:1

*****

LÄNSSTYRELSEN
KOPPARBERGS LÄN
Miljövardsenheten

SKÖTSELPLAN

SKÖTSELPLAN FÖR VALLA MOSSES DOMÄNRESERVATET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I	ALLMÄN BESKRIVNING
1	ADMINISTRATIVA DATA
2	GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
3	ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
3.1	Naturförhållanden
3.2	Nuvarande markanvändning
3.3	Tillgänglighet
3.4	Slitage- och störningskänslighet
3.5	Anordningar för friluftslivet
3.6	Källuppgifter

- II   PLANDEL

- 1   DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
- 1.1   Övergripande mål
- 1.2   Generella riktlinjer och åtgärder
- 1.2.1   Hävd av skogsområde
- 1.2.2   Jakt
- 1.2.3   Skogsbrand
- 1.2.4   Utmärkning av reservatets gränser

- 2   ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV
- 2.1   Övergripande mål
- 2.2   Riktlinjer och åtgärder
- 2.2.1   Information
- 2.2.2   Parkeringsplatser
- 2.2.3   Vandringsleder och övriga anläggningar

- 3   TILLSYN

- 4   FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselkarta

- I   ALLMÄN BESKRIVNING

- 1   ADMINISTRATIVA DATA
(Se registeruppgifter)

- 2   GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslutet)

- 3   ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1   Naturförhållanden

Valla mosse är belägen i Hedemora kommun mellan Stjärnsund och Horndal, ca 20 km nordost om Hedemora.

Området utgörs av en myr som via gungflyn övergår i de två sjöarna Öster- och Västersjön. De centrala delarna upptas av ett stort lösbottn/mjukmattekärr som övergår mot fastmattekärr mot sidorna. Myren omger av barrskogsklädda skogsholmar med bårder av lövträd. Med undantag för skogsholmarna och några martallar vid Västersjön är myren helt öppen.

Valla mosse har ett rikt fågelliv med hög täthet av vadare.

3.2   Nuvarande markanvändning

Jakt och rörligt friluftsliv är de enda formerna av markan-

vändning som förekommer i området.

3.3 Tillgänglighet

Valla mosse är tillgängligt från Stjärnsundvägen, väg 249, mellan Stjärnsund och Horndal. En skogsbilväg leder från Stjärnsundsvägen fram till reservatsgränsen vid Fyllkorgen i norr.

3.4 Anordningar för friluftslivet

En spångad stig går över myren från trakten av Fyllkorgen via myrholmen vid Västersjön till näset mellan sjöarna och vidare österut.

3.5 Slitage- och störningskänslighet

En överföring av området från domänreservat till naturreservat kommer troligtvis inte att innebära ett högre besökstryck i området. Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga behov av restriktioner för besökare utöver de allmänna restriktioner som finns under C i beslutet.

3.6 Källuppgifter

Skyddsvärda fågelmyrar i Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1982:4.

Våtmarker i Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1990:2.

Översiktlig naturvårdsinventering för Hedemora kommun. Länsstyrelsen 1975:3.

Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen 1988:1.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel skall vara att bevara den nuvarande naturmiljön med dess naturliga successioner.

1.2 Generella riktlinjer

1.2.1 Hävd av skogsområdet

Skogsbruk skall få utvecklas fritt. Inget skogsbruk skall bedrivas i området.

1.2.2 Jakt

Endast jakt på älg, rådjur, hare, mink och räv skall vara tillåten i reservatet. Reservatsföreskrifterna tillåter inte röjande för eller byggnad av passhytta eller jaktorn.

1.2.3 Skogsbrand

Beträffande elden är det viktigt att denna hanteras på ett

genomtänkt och vetenskapligt försvarbart sätt. I dagens läge kan således inga andra regler tillämpas än att spontant uppkomna bränder skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Med tiden bör därför en strategi för släckning utarbetas som ger visst utrymme för avbränning.

1.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att befrämja det rörliga friluftslivet. Dispositionen av området utgår från att underlätta för besökare att ta sig fram i området och att kunna studera skogen och utnyttja dess friluftsvärden.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Naturvårdsförvaltaren svarar för att den befintliga informationstavlan vid Fyllkorgen byts ut. Informationsskyltar ska även sättas upp där den befintliga stigen passerar reservatetsgränsen i väst och vid Aspholmen i öst. Vägvisare ska sättas upp efter markägarens medgivande vid avtagsvägen från Stjärnsundsvägen där vandringsleden mot reservatet börjar.

2.2.2 Parkeringsplatser

Parkering kan ske vid Fyllkorgen längs vägen reservatets nordgräns. Det finns även möjlighet att parkera vid avfarten från Stjärnsundsvägen. Därifrån leder sedan en stig fram till reservatet.

2.2.3 Vandringsleder och övriga anläggningar

Den befintliga stigen i området ska ses över. Stigen som bitvis är spångad ska rustas och hållas i användbart skick. Spängerna är i dåligt skick och i stort behov av underhåll. Det vore önskvärt att låta stigen fortsätta i en slinga genom reservatet och eventuellt förlänga den till det närliggande naturreservatet Kvännsen.

3 TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Framställning och utplacering av skyltar samt utmärkning av reservatets gräns samt årlig tillsyn bekostas av staten.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1996 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1.700 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets gräns		
4 dv á 1.700 kr		6.800:-
Upprustning och förlängning av stig		
10 dv á 1.700 kr	17.000:-	
Materialkostnader	20.000:-	
Totalt engångsåtgärder	43.800:-	

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader		
1 dv á 1.700 kr		1.700:-
Materialkostnad		3.000:-
Totalkostnad/år		4.700:-

*****

LÄNSSTYRELSEN DALARNA   REGISTERUPPGIFTER
Miljövårdsenheten

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET VALLA MOSSES DOMÄNRESERVAT

Namn:	Valla mosses domänreservat
Kommun:	Hedemora
Läge:	Ca 25 km öster om Hedemora, 8 km norr om Horndal
Kartblad:	Ekonomiska kartan: 12G 8f-g 12G 9f-g
Koordinater:	12G 9g 00 03
Fastigheter:	Born 1:6
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	AssiDomän AB
Areal:	91 ha
Naturtyper:	Myr 75 ha Barrskog 15 ha Vatten 1 ha
Landskapstyp:	Myrlandskap
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet norr om Norrlands- gränsen
Skyddsmotiv:	Allmänekologiska, friluftsliv,
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla A1-9 Indispensabla A10
Skyddsföreskrifter för	

produktiv skogsmark:	A4, 6, 7
Befintliga anlägg.:	-
Planerade anlägg.:	-
Skötselplan:	Föreskrifter under D.
Inventeringar:	Se källuppgifter i skötselplanen